

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Назаров М., студ. гр. ГМ-71

В умовах обмеженості матеріальних ресурсів та збільшення темпів народжуваності виникає потреба в оптимізації та самоорганізації різних сфер діяльності як держави, так і суспільства.

Стає очевидним можливість застосування не тільки в біології такого фактору еволюції по Дарвіну як природний відбір. Держави, як цілісні організми, знаходяться в постійній взаємодії одна з одною, відстоюючи свої інтереси. Отже, з часом найбільш сильні та розумні починають домінувати, а слабкі – зникати, причому допомагаючи сильним ставати ще могутнішими.

З моменту проголошення незалежності Україна почала свій шлях з чистого аркушу, тому мусила зробити цивілізаційний вибір. Взавши до уваги вікові традиції, вибір став очевидним. У духовному світі – це християнські цінності, християнське розуміння державного, віротерпимість (цей вибір був зроблений з прийняттям християнства). В економіці вибір тяжіє до вільного ринку і конкуренції, права на підприємницьку діяльність та недоторканість приватної власності. У сфері політики – до європейських стандартів демократії. Тому Україна, як європейська держава, почала процес інтеграції до Європейського Союзу як носія тих цінностей, які вона сповідує.

Беручи до уваги той факт, що Україна сьогодні не є членом Європейського Союзу, очевидно, що активність та ефективність роботи інституцій громадянського суспільства в нашій державі не відповідають стандартам аналогічних інституцій в Об'єднаній Європі. Це пояснюється різними умовами формування суспільної свідомості в країнах Європи та Україні як складової Радянського Союзу.

У сучасному розумінні громадянське суспільство – це прошарок суспільства між владою та бізнесом, представлений громадськими організаціями, який демонструє високий рівень суспільної самоорганізації. Таким чином виділяють три сектори суспільства: влада (органи державної влади та місцевого самоврядування), бізнес (система підприємств, різного роду товариств) та громадськість (організації, які утворені за власною ініціативою засновника та не мають на меті отримання прибутку) [1, с.12-15].

Перед тим як почати розгляд питання про стан функціонування громадянського суспільства в Україні, варто взяти до уваги історичну складову. По-перше, українська держава – молода демократія, яка тривалий час була у складі тоталітарного Радянського Союзу. Даний режим, як раніше зазначалося, не підтримував прагнення громадськості до проявів активності, але це не означає, що їх не було. Громадські організації та рухи функціонували підпільно та саме їхня активна позиція, патріотизм, інформаційна діяльність в результаті стали каталізатором повалення тоталітарного режиму.

В Україні практично відсутній громадський контроль у сфері соціального реформування, тому якісні зміни не відбуваються. Суспільство має бути безпосереднім ініціатором змін у цій галузі, оскільки освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство стосується кожного. У політичному просторі спостерігається пасивність громадських об'єднань чи відверте обслуговування впливових політичних сил.

Профспілкові організації в Україні існують більше за традицією, ніж реально виконують свої прямі обов'язки. Ставлення бізнесу та влади до профспілок базується на застарілих уявленнях про роль їх у минулому, а суспільство не володіє інформацією щодо сучасного профспілкового руху. Більшість громадян України, не зважаючи на їхній соціальний статус, вважають, що профспілки в нинішньому вигляді існують радше за інерцією та не виконують покладених на них обов'язків [3, с. 85].

Успішна євроінтеграція України неможлива без ефективного функціонування інституту громадянського суспільства. Поборення стереотипів, трансформація суспільства у вільних та активних громадян – це завдання і держави, і громадянського суспільства. Інтеграція до Європи означає ідентифікацію себе зі спільнотою європейців та намагання реалізувати в Україні найкращі механізми взаємодії влади та суспільства, що діють в європейських демократіях. Треба зрозуміти, що розвиток громадянського суспільства потрібен Україні, а не Європі, і коли рівень розвитку громадянського суспільства в нашій державі наблизиться до рівня європейських держав, питання вступу України до ЄС буде для нашої сторони не принциповим, оскільки була досягнута мета – створення активної громадянської сили, яка є дієвим гравцем на державному та міжнародному рівнях.

Література

1. Балацький О.Ф. Менеджмент громадських організацій: навч. посібник / О.Ф. Балацький, О.М. Теліженко, О.А. Лук'янихіна. – Суми, 2011. – 364 с.

2. Арістотель. Політика / Арістотель. – К., Основи, 2005. – 238 с.
3. Михайловська О. Держава і розвиток інститутів громадянського суспільства // Політичний менеджмент. – 2005.-№3(12). – с.108-114.
4. Національна стратегія розвитку «Україна – 2015». К., ГО «Український форум», 2008. – 73 с.
5. Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / За заг.ред. д.і.н., проф. А.Кудряченка. – К.:НІСД, 2007. – 396 с.
Наук. кер. - Костенко А.М., *ст. викл. СумДУ*